

Badania przesiewowe słuchu programem „Słyszę”

Człowiek od zarania życia słyszy dźwięki. W rozwoju płodowym ucho stanowi jeden z wcześniej dojrzewających zmysłów. Przychodząc na świat dysponujemy już pewnym doświadczeniem słuchowym: znamy odgłos bicia serca matki, brzmienie jej głosu i niektóre stłumione dźwięki świata zewnętrznego. Całe to bogactwo odczuć zmysłowych pozostaje obce dzieciom, które przychodzą na świat z ubytkiem słuchu. Często jesteśmy przekonani, że skoro już po urodzeniu wszystkim dzieciom wykonano badanie słuchu i wynik był prawidłowy, to nie ma powodu do zmartwień. Jednak wielu przypadłości dziecko nabywa w późniejszym okresie, a przyczyną bywają na przykład częste stany zapalne ucha. Badania przeprowadzone przez specjalistów z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu wykazały, że co piąte dziecko ma problemy ze słuchem. Z uwagi na tak dużą skalę problemu u dzieci należy podejmować działania, które pozwolą wcześniej wykryć dysfunkcje oraz wdrożyć odpowiednie leczenie. Pozwoli to na złagodzenie lub usunięcie zaburzeń, a tym samym wyrówna szanse rozwoju. **Ogromną rolę odgrywa wczesna diagnostyka realizowana przez badania przesiewowe.** Pozwala ona na wykrycie nieprawidłowości w funkcjonowaniu narządu słuchu. Sprawdzonym urządzeniem do przesiewowego badania słuchu jest Platforma Badań Zmysłów. Badanie słuchu za pomocą programu „Słyszę” oparte jest na automatycznej analizie ankiety, audiometrycznej próbie tonowej oraz testowaniu zrozumiałości mowy w szumie. Ocenia się reakcje słuchowe dla tonów o częstotliwości 1000, 2000 i 4000 Hz. Test rozumienia mowy w szumie występuje w dwóch wersjach jako test obrazkowy i test słowny. **Badania przesiewowe słuchu programem „Słyszę” przyczyniły się do wykrycia znacznej liczby dzieci, u których niedosłuch nie był wcześniej wykryty, oraz skierowania tych dzieci na dalsze etapy diagnostyki i terapii.** Na terenie powiatu namysłowskiego przesiewowym badaniem słuchu objęte są głównie dzieci przedszkolne oraz dzieci w wieku wczesnoszkolnym. **Badania wykonywane są na terenie placówek oświatowych oraz w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Namysłowie.**

Wśród dzieci, które zostały poddane dalszej diagnozie najczęściej przyczyną zaburzeń słuchu była alergia oraz przerost migdałka gardłowego. Alergia może wpływać na zaburzenia wszystkich elementów ucha. Zaburzenia w funkcjonowaniu ucha wewnętrznego, w których pewną rolę odgrywać mogą alergie i reakcje na alergeny, mogą być odczuwalne jako zawroty głowy, szum uszny, uczucie pełności, a nawet niedosłuch. Istnieje ścisły związek pomiędzy przerostem błony śluzowej okolicy nosogardła i wyściółki jamy bębnekowej (część ucha środkowego) a chorobą określaną jako alergiczny nieżyt nosa. W konsekwencji dochodzi do powstania wysiękowego zapalenia ucha, zgromadzeniem się płynu, który zaburza ruchomość kosteczek. Może to spowodować niedosłuch i doprowadzić do trwałych uszkodzeń ściółki. Nawracające epizody zapaleń uszu u dzieci mogą doprowadzić do trwałych uszkodzeń struktur odpowiedzialnych za przewodzenie dźwięku, co wymaga zastosowania bardziej zaawansowanych technik operacyjnych uszu. Podobnie rzecz się ma w przypadku leczenia zaburzeń ucha zewnętrznego i wewnętrznego o podłożu alergicznym. Alergia poprzez oddziaływanie na reakcje immunologiczne jest także jednym z istotnych czynników wpływającym na przerost migdałka gardłowego. Leczenie przeciwalergiczne w połączeniu z leczeniem przeciwzapalnym i przeciwobrzękowym oraz zabiegi polegające na przedmuchiowaniu trąbek słuchowych poprzez nos mogą przynieść poprawę zwłaszcza w początkowym stadium schorzenia. Powiększony migdałek bywa skupiskiem bakterii chorobotwórczych, które wywołują zakażenie górnych dróg oddechowych, w tym także ucha środkowego. Z kolei niedrożność trąbki Eustachiusza spowodowana przerośniętym migdałkiem uniemożliwia odpowiednią wentylację jamy bębnekowej. Dochodzi wtedy do gromadzenia się w niej płynu, a to z kolei może skutkować wysiękowym i wysiękowo zarostowym zapaleniem ucha.

Wyniki badań wykazują, że w ponad 70% przypadków zaburzeń słuchu u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym przyczyną są infekcje górnych dróg oddechowych. Przesiewowe badania słuchu pozwalają na zwrócenie uwagi rodziców tych dzieci, pedagogów i społeczeństwa na znaczną skalę problemu zaburzeń słuchu. Wszyscy, pragniemy, aby dysharmonie rozwojowe w zakresie zmysłów nie ograniczały dzieci w zdobywaniu wiadomości i umiejętności szkolnych, a także w nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Beata Jaźwiec- surdopedagog